

GAZDASÁGI
VERSENYHIVATAL
VERSENYTANÁCS

☒ 1054 Budapest, Alkotmány u. 5.

☎ 472-8864 ☎ Fax: 472-8860

Vj-183/2004/9

Ikt.sz.:

A Gazdasági Versenyhivatal versenytanácsa a **Cartographia-M Vagyonkezelő Kft.** (Budapest) kérelmező összefonódás engedélyezése iránti kérelmére indult eljárásban, melyben további ügyfélként érintett a **Cartographia Kft.** (Budapest) – tárgyaláson kívül – meghozta az alábbi

h a t á r o z a t o t.

A versenytanács engedélyezi, hogy a Cartographia-M Vagyonkezelő Kft. közvetlen irányítást szerezzen a Cartographia Kft. felett.

A versenytanács a kérelmezőre a kérelem késedelmes benyújtása miatt 3.825.000 (azaz hárommillió-nyolcszázhuszonötezer) Ft bírságot szab ki, melyet kötelesek a határozat kézhezvételétől számított 30 napon belül a Gazdasági Versenyhivatal 10032000-01037557 számlájára befizetni.

A határozat felülvizsgálatát az ügyfelek a kézbesítéstől számított harminc napon belül kérhetik a Fővárosi Bírósághoz címzett, de a Gazdasági Versenyhivatalnál benyújtandó keresettel.

I n d o k o l á s

I. A kérelmezett tranzakció

1. A Cartographia-M Vagyonkezelő Kft., korábbi nevén SC-Sigma Ingatlanhasznosító Kft., (a továbbiakban: CM Vagyonkezelő) 2003. december 15-én adásvételi opciós megállapodást (a továbbiakban: Megállapodás) kötött Dr. Papp-Váry Árpáddal (1162 Budapest, Aulich u. 29.) (a továbbiakban: Eladó) a Cartographia Kft-ben (a továbbiakban: Cartographia) üzletrésszel és további üzletrész megvételét lehetővé tevő opciós joggal rendelkező taggal, melynek értelmében, miután az eladó opciós jogának érvényesítésével a Forrás Rt-től, annak a Cartographia-ban meglévő 97,22 %-nyi üzletrészét (és az ehhez társuló szavazati jogot) megszerzi és így a Cartographia közvetlen irányítójává válik, a CM Vagyonkezelő fél éven belül megvásárolhatja a szóban forgó közvetlen irányítást biztosító üzletrészt az Eladótól. 2004. május 25-én a Cartographia-M Vagyonkezelő élt opciós jogával és megvásárolta az Eladótól a Cartographia 97,22 %-nyi üzletrészét. A Megállapodás értelmében így a Cartographia-M Vagyonkezelő a Cartographia működése felett közvetlen irányítást, illetve erre vonatkozó jogot szerzett.

2. A tisztességtelen piaci magatartás és versenykorlátozás tilalmáról szóló, többször módosított 1996. évi LVII. törvény (a továbbiakban: Tpv.) 28. § (1) és (2) pontjai szerint eljárva a Cartographia-M Vagyonkezelő mint kérelmező, jogi képviselőjén keresztül 2004. november 26-án kérelemmel fordult a Gazdasági Versenyhivatalhoz (a továbbiakban: GVH) mint magyar versenyhatósághoz, hogy a Tpv. 23. § (2) bekezdés (a) pontja alapján a 23. § (1) bekezdésének b) pontja szerint, az érintett vállalkozások *közvetlen irányításszerzésnek* minősülő összefonódását engedélyezze.
3. A GVH vizsgálója a benyújtott adatok, információ beérkezését követően az eljárást 2004. november 26-én azonnal megindította.
4. A kérelmező a Tpv. 55. § (2) bekezdése adta lehetőséggel élve kérte a Megállapodásban (Vj-183/2004/1. ügyiratszámom elfekvő dokumentumhoz csatolt mellékletekben) foglaltak üzleti titokként való kezelését.
5. A koncentrációt eredményező Megállapodás részeként, illetve ahhoz kapcsolódóan az érintett vállalkozások versenykorlátozó megállapodást nem kötöttek.
6. A Tpv. 74. § (1) bekezdése által biztosított lehetőséggel élve a tranzakcióban érintett felek jogi képviselőjükön keresztül kérvénnyel fordultak a GVH-hoz, melyben indítványozták az érdemi határozat tárgyaláson kívüli meghozatalát, amennyiben a GVH döntését a Tpv. 63. § (3) bekezdésének ac) pontja alapján elbírálhatónak találja és az összefonódáshoz az engedélyt megadja.

II. A kérelmezett tranzakció résztvevői

7. A tranzakciónak a CM Vagyonkezelő és a Cartographia közvetlen résztvevői.

A Cartographia-M Vagyonkezelő Korlátolt Felelősségű Társaságot - korábbi nevén SC-SZIGMA Ingatlanhasznosító Korlátolt Felelősségű Társaságot – 2003 nyarán hozta létre a Capital Rt. közvetlen irányítása mellett három gazdasági társaság hárommillió forint tőkével. A vállalkozás ingatlan-bérbeadással, és -üzemeltetéssel, vagyonkezeléssel, valamint üzletviteli tanácsadással foglalkozik.

A Capital Pénzügyi Tanácsadó Részvénytársaság – mint a CM Vagyonkezelőt közvetlen irányító vállalkozás – fő tevékenységi körében egyebek mellett ingatlanügyletekkel, üzleti tanácsadással, vagyonkezeléssel foglalkozik. A vállalkozást 1990-ben alapították. A hazai magántulajdonban lévő vállalkozás tőkéje jelenleg százmillió forint.

A Cartographia Kft. Magyarország legnagyobb térképkészítő cége. A vállalkozás a Kartográfiai Vállalat jogutódaként közel fél évszázada van jelen a hazai és a nemzetközi piacon. A vállalat atlaszok és térképek készítésével és kiadásával foglalkozik. A vállalkozás üzleti kapcsolatot tart fenn a világ több ismert térképkiadójával, mint például a Michelin, Kummerly-Frey, Harper Collins / Bartholomew, Demart, Ravenstein, Freytag Berndt, Mair, stb. A térképek többnyelvűsége miatt a világ számos országába exportálja a Cartographia három nemzetközi térképsorozatát: az európai autótérképeket, a világutazók térképeit és a külföldi várostérképeket. Jelentős forgalma van a vállalkozásnak az általános és közép fokú oktatás számára készülő földrajzi és történelmi atlaszok, valamint az iskolai és dekorációs falitérképek, oktatási tablók piacán. A hagyományos termékek mellett a vállalkozás kiadott multimédiás CD-atlaszt is, de a magyar kiutazók által kedvelt célpontokat ismertető útikönyveket és fotóalbumokat is széles választékban ad ki a vállalkozás.
8. A közvetlen irányításszerzést eredményező tranzakcióban a közvetlenül érintett CM Vagyonkezelő révén az őt közvetlenül irányító vállalkozáson keresztül közvetetten számos egyéb vállalkozás is érintett. Így a tranzakcióban közvetve érintett vállalatok köre

viszonylag széles. Ez a kérelmező CM Vagyonkezelő felett tulajdonosi jogokat gyakorló Capital Rt. vállalat tevékenységének jellegéből közvetlenül adódik és ami miatt annak részletezésétől el lehet tekinteni. (A közvetetten érintett részvevők listája a kérelmezők részéről benyújtott Vj-183/2004/1 ügyiratszámú engedélyezési kérelem I/2. pontjában megtalálható.)

9. A bejelentési Űrlapban megadott adatok alapján megállapítható, hogy a tranzakciót megelőző üzleti évben, azaz 2003-ban a tranzakcióban közvetlenül és közvetetten érintettek magyarországi összesített nettó árbevétele legalább 24,920 milliárd forint volt, míg a Cartographia magyarországi nettó árbevétele 1 216 millió forint volt 2003-ban.
10. E forgalmi adatok alapján megállapítható, hogy a koncentrációban érintett két vállalkozás együttes forgalma - az irányítóként, vagy irányítottként közvetve érintett vállalkozásokkal együtt - meghaladta a 10 milliárd forintot, illetve az irányítás alá kerülő éves nettó árbevétele nagyobb volt, mint 500 millió forint.

III. Az engedélykérési kötelezettség

11. A Tpvt. 1. § alapján a Tpvt. „hatálya kiterjed a természetes és a jogi személynek, valamint a jogi személyiség nélküli gazdasági társaságnak ... (a továbbiakban az előzőek együtt: vállalkozás) a Magyar Köztársaság területén tanúsított piaci magatartására E törvény hatálya alá tartozik, továbbá ... a vállalkozás külföldön tanúsított piaci magatartása is, ha annak hatása a Magyar Köztársaság területén érvényesülhet”.
12. A kérelem szerinti összefonódás két Magyarországon bejegyzett vállalkozás Magyarország területén tanúsított magatartásának eredményeként jön létre, ezért arra a Tpvt. hatálya a fentiek értelmében kiterjed.
13. A Tpvt. 23. § (2) bekezdése értelmében „közvetlen irányítással rendelkezik egy vállalkozás vagy több vállalkozás közösen, ha a) a másik vállalkozás többségi szavazati jogot biztosító üzletrészeivel, részvényeivel, illetőleg a szavazati jogok több mint ötven százalékával rendelkezik, vagy b) jogosult a másik vállalkozás vezető tisztségviselői többségének kijelölésére, megválasztására vagy visszahívására, vagy c) szerződés alapján jogosult a másik vállalkozás döntéseinek meghatározó befolyásolására, vagy d) a másik vállalkozás döntéseinek meghatározó befolyásolására ténylegesen képessé válik”.
14. A CM Vagyonkezelő közvetlen irányítást szerez a Cartographia felett a kérelmezett tranzakció révén, mert a Tpvt. 23. § (2) a) pontja teljesül a Megállapodás értelmében, hiszen a CM Vagyonkezelő több, mint 90 százalékos üzletrészt és azzal arányos jogosítványokat szerzett a tranzakcióval és a hozzá kapcsolódó adásvételi megállapodással a Cartographia felett.
15. A Tpvt. 23. § (1) bekezdés b) pontja értelmében vállalkozások összefonódása (koncentrációja) jön létre, ha egy „vállalkozás vagy több vállalkozás közösen közvetlen vagy közvetett irányítást szerez, további egy vagy töle független vállalkozás egésze vagy része felett”.
16. A fentiek alapján versenytanács CM Vagyonkezelő kérelem szerinti közvetlen irányításszerzését összefonódásnak minősítette.
17. A kérelemben érintett vállalkozások saját tevékenységükön keresztül és közvetetten is realizáltak bevételt Magyarország területén a kérelem benyújtását megelőző üzleti évben. A Tpvt. 24. § értelmében a vállalkozások összefonódásához a GVH engedélye szükséges, ha „az érintett vállalkozások ... előző üzleti évben elért együttes nettó árbevétele a tízmilliárd forintot meghaladja, és a) ... az irányítás alá kerülő ... előző évi nettó árbevétele ötszázmillió forint felett van ...”.

18. Amint az e Határozat II. szakaszának 9-10. pontjaiban foglaltakból kiderül, az érintett vállalkozások kérdéses nettó árbevételi értékei meghaladják a törvényben meghatározott küszöbértékeket.
19. Mindezek miatt a kérelmezett összefonódáshoz a Tpvt. 24. § (1) bekezdése alapján a Gazdasági Versenyhivatal engedélye szükséges.

IV. Az érintett piac meghatározása

20. A Tpvt. 14. § (1) bekezdése értelmében az érintett piacot „a megállapodás tárgyát alkotó áru és földrajzi terület figyelembevételével kell meghatározni”.
21. A fent említett paragrafus (2) bekezdése szerint „a megállapodás tárgyát alkotó árun túlmenően figyelembe kell vennie az azt – a felhasználási célra, az árra, a minőségre és a teljesítés feltételeire tekintettel – ésszerűen helyettesítő árukat (keresleti helyettesíthetőség), továbbá a kínálati helyettesíthetőség szempontjait.”
22. A kérdéses paragrafus (3) bekezdése szerint „földrajzi terület az, amelyen kívül a) a fogyasztó nem, vagy csak számottevően kedvezőtlenebb feltételek mellett tudja az árut beszerezni, vagy b) az áru értékesítője nem, vagy csak számottevően kedvezőtlenebb feltételek mellett tudja az árut értékesíteni”.
23. Az adott engedélyezési kérelem kapcsán közvetlenül érintett piac a térképkészítés és térképkiadás.
24. Az adott piacon meglévő kínálati és keresleti helyettesíthetőséget is figyelembe véve az érintett piac földrajzi határait a Magyar Köztársaság határainál lehet elsődlegesen meghúzni.
25. A CM Vagyonkezelő a vagyonkezelő piacon van jelen tevékenysége túlnyomó részével. Az összefonódás révén az érintett piacon a piacon lévő vállalkozások piaci részesedése nem változik a tranzakció révén, hiszen nem versenytárs kezébe kerül a Cartographia.
26. Az érintett piacon a keresleti és kínálati helyettesíthetőségre van lehetőség. A kínálati helyettesíthetőség jelentős mértékű a piac nyitott és megtámadható jellege miatt. A piacra való belépés vonatkozásában a versenytanács úgy ítéli meg, hogy a piacra való belépést jogi, technikai, műszaki és pénzügyi korlátok nem akadályozzák jelentős mértékben.
27. A versenytanács megjegyzi, hogy a helyettesíthető termékek körének kiszélesítését, illetve annak vizsgálatát nem tartotta szükségesnek, mert a helyettesíthetőség - legalábbis kínálati oldalon - amúgy is jelentős és ha a szűkebb körű értelmezés mellett sem vélelmezhető káros versenyhatás jelentkezése, akkor az a tágabb körű értelmezés mellett még kevésbé valószínűsíthető.
28. A versenytanács úgy látja, amennyiben az érintett releváns földrajzi terület határait általában tágabban határoznánk meg, akkor az összefonódásnak nyilvánvalóan továbbra sem jelentkezhetnének a verseny szempontjából káros hatásai, hisz a kínálati helyettesíthetőség esetleg nagyobb mértékű lenne ekkor.

V. Az összefonódás piaci hatásai

29. A Tpvt. 30. § (1) bekezdése értelmében az összefonódási tranzakció engedélyezésére irányuló kérelem elbírálásakor az eljáró hatóságnak „mérlegelnie kell az összefonódással járó előnyöket és hátrányokat”, melynek során vizsgálni kell különösen:
„a) az érintett piac szerkezetét; az érintett piacokon fennálló vagy lehetséges versenyt, a beszerzési és az értékesítési lehetőségeket; a piacra lépés és a piacról történő kilépés költségeit, kockázatait, valamint műszaki, gazdasági és jogi feltételeit; az összefonódás várható hatását az érintett piacokon folyó versenyre;

- b) az érintett vállalkozások piaci helyzetét és stratégiáját, gazdasági és pénzügyi képességét, üzleti magatartását, bel- és külpiaci versenyképességét, illetve ezek várható változásait;
- c) az összefonódásnak a szállítókra, a közbeeső és a végső fogyasztókra gyakorolt hatását.”
30. A versenytanács egyebek mellet az összefonódás horizontális-, vertikális-, portfólió- és konglomerátum hatásait vizsgálja a Gazdasági Versenyhivatal Elnökének és a Versenytanács Elnökének 1/2003. számú Közleményében (a továbbiakban: Közlemény) foglaltak szerint.
31. Az érintett piacokon jelen lévő külföldi és magyar vállalkozások léte, az összefonódásban érintett vállalkozások tevékenységére, illetve a piac jellegére tekintettel és megtámadhatósága vonatkozó információk alapján a versenytanács – a GVH, illetve a Versenytanács Elnökének 3/2003. sz. Közleményében foglaltakra is tekintettel – megállapította, hogy a kérelmezett összefonódás nyilvánvalóan nem vet fel versenyjogi aggályokat, ezért az összefonódás piaci hatásainak részletes elemzése szükségtelen.

VI. Engedélyezés

32. Amint arra már e Határozat 5. pontjában kitért a versenytanács, az összefonódásban érdekelt felek a közvetlen irányítást eredményező, illetve megalapozó Megállapodásukban nem kötöttek a verseny korlátozására vonatkozó kiegészítő megállapodást.
33. A Tpvt. 30. § (2) bekezdése alapján a Gazdasági Versenyhivatal „nem tagadhatja meg az engedély megadását, ha ... az összefonódás nem hoz létre vagy nem erősít meg olyan gazdasági erőfölényt, amely akadályozza a hatékony verseny kialakulását, fennmaradását vagy fejlődését az érintett piacon ... vagy annak jelentős részén.”
34. Mindezek alapján a versenytanács a Tpvt. 77. § (1) bekezdés a) pontja szerinti határozatában – egyezően a Tpvt. 71. § (2) bekezdés alapján tett vizsgálói indítvánnyal – az összefonódást engedélyezte.

VII. Az engedélykérés késedelmes benyújtása miatt kiszabott bírság

35. Az irányítást szerző nem teljesítette időben a Tpvt. 24. § és 28. § szerinti engedélykérési kötelezettségét: a 28. § (2) bekezdése értelmében az engedélykérést a szerződés megkötésétől számított 30. napon belül kellett volna a GVH-nál előterjesztenie. A Tpvt. 79. § értelmében e mulasztás miatt kiszabható bírság összege legfeljebb napi 50 000 Ft.
36. A kérelmet elmulasztó vállalkozás a versenytanács megítélése szerint nem adott elő méltányolható kifogást a késedelem okaként.
37. A versenytanács nem látta indokoltnak a bírság napi összegének törvény adta maximumát alkalmazni. A mulasztási bírság mértékét napi 25. 000 Ft-ban határozta meg. Az irányítás szerzés módja a GVH több éves gyakorlata alapján egyértelműen előzetes engedélyezést tett szükségessé, mellyel az ügyfelekhez hasonló vállalkozásoknak tisztában kellett lenniük. Ugyanakkor a versenytanács enyhítő körülményként figyelembe vette azt, hogy az ügyfelek az irányításszerzést nem titkolták el a nyilvánosság elől, csupán annak versenyfelügyeleti konzekvenciáiról „feledkeztek meg” egy időre és a kérelmet bár késve, de önként nyújtották be.
38. A versenytanács a bírságot a napi 25 000 Ft-os összeget 153 napos időszakra számítva állapította meg, melynek kezdő napja a szerzőkötést követő 31. nap, záró napja pedig az a nap, amikor az irányítást szerző - mintegy pótolva mulasztását – benyújtotta engedélyezési kérelmét.

VIII. Eljárási kérdések

39. A Tpv. 63. § (3) bekezdése szerint „vállalkozás összefonódásának ellenőrzése során az érdemi határozatot a *kérelem beérkezésétől*, illetve a hiánypótlástól számított” határidőn belül kell meghozni.
40. A versenytanács e Határozat V. fejezetének 29-31. pontjaiban foglaltakra tekintettel - a Közlemény alapján - a kérelmezett összefonódás esetében alkalmazhatónak találta a Tpv. 63. § (3) bekezdésének ac) pontját, mely szerint a versenytanácsi határozatot 45 napon belül kell meghozni, ha az engedély a Tpv. 30. § (2) bekezdése alapján nyilvánvalóan nem tagadható meg.
41. Az eljárási díj megfizetéséről nem kellett rendelkezni, mert a kérelmező a Tpv. 62. § (1) bekezdése szerinti kettőmillió forintot előzetesen befizette.
42. A kérelmezők képviselőjük útján a kérték a tárgyalás mellőzését, ezért a versenytanács határozatát – a Tpv. 74. § (1) bekezdésének alkalmazásával – tárgyaláson kívül hozta meg.
43. Az ügyfeleket megillető jogorvoslati jog a Tpv. 83. § (1) és (2) bekezdésén alapul.

Budapest, 2005. január 10.